MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

Model zawiera przewidywane odpowiedzi. Odpowiedzi ucznia mogą przybierać różną formę językową, ale ich sens musi być synonimiczny wobec modelu. Oceniając pracę ucznia, należy stosować punktację z modelu.

Filozofia dowcipu

Lp.	**Odpowiedzi**	**punkty**	
		maks.	**cząstkowe**
1.	Według autorów humor jest siłą napędową umysłu, ponieważ, np. – zrozumienie dowcipu wymaga myślenia, od osoby, która go słucha, – wymaga pomysłowości od autora dowcipu, – skłania do namysłu słuchającego, – pozwala dostrzec fałsz, – zachęca do rozwiązywania zagadek.	1 za właściwe wyjaśnienie, dlaczego – zdaniem autorów – humor jest siłą napędową umysłu	0
2.	a) np. połączenie (lub: kumulacja) humoru (dowcipu) i pomysłowości (autora / bohatera dowcipu)	1 za właściwe wyjaśnienie, co – zdaniem autorów – służy zrozumieniu dowcipu jako *spotęgowanej dawki humoru*	0
	b) dowcip może np. – rozbawić, – pełnić funkcję moralizatorską, – podnieść samoocenę osoby, która go słucha, – ułatwić lepsze zrozumienie czegoś, – być źródłem przyjemności, – być źródłem podziwu dla innych	1 za poprawne zapisanie co najmniej dwóch funkcji dowcipu	0
3.	Np. Frazeologizm *mieć dobry humor* nie oddaje wymowy tekstu, ponieważ oznacza nastrój człowieka charakteryzujący się dominowaniem pozytywnych uczuć związanych z jego relacją do otaczającego go świata, natomiast głównym tematem tekstu nie jest ukazanie osoby w dobrym nastroju, ale przedstawienie mechanizmów, które sprawiają, że ludzie śmieją się z dowcipów.	1 za zgodne z tekstem uzasadnienie odpowiedzi	0
4	Znaczenie: Np. mała dawka czegoś (np. tekstu itp.) zabawnego/ czegoś, co rozśmiesza	1 za poprawne wyjaśnienie znaczenia sformułowania *szczypta humoru*	0
	Funkcja w tekście: Np. – Sformułowanie *szczypta humoru* pełni w tekście funkcję wartościującą – ma pozytywne znaczenie, dzięki czemu czytelnik uświadamia sobie, że do śmiechu potrzeba niewiele.	1 za wskazanie właściwej funkcji sformułowania *szczypta humoru* w tekście	0

	– Sformułowanie *szczypta humoru* pełni w tekście funkcję perswazyjną – autor tekstu zastosował to sformułowanie, aby uświadomić czytelnikowi/przekonać go, jak niewiele trzeba, żeby się śmiać.		
5.	a) autor: Adam Mickiewicz, *Uznaje się odpowiedzi: A. Mickiewicz, Mickiewicz. Nie uznaje się pomyłki w imieniu, np. Andrzej Mickiewicz.* tytuł: „Pan Tadeusz”	1 za poprawne podanie autora i tytułu utworu	0
	b) Uzasadnienie: Np. Sytuacja humorystyczna przedstawiona w przytoczonym fragmencie „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza służy pogłębieniu charakterystyki Hrabiego, ponieważ zachowania Hrabiego – przedstawione jako dziwaczne, przez co zabawne – w istocie dowodzą, że ma on duszę artysty, naturę refleksyjną, jest wrażliwy na piękno przyrody, a skłonność do zamyślania się sprawia, że nie zdaje sobie sprawy z jej zagrożeń lub je lekceważy. Rzeczywistość postrzega poprzez pryzmat literatury romansowej.	1 za trafne uzasadnienie, że sytuacja humorystyczna przedstawiona w przytoczonym fragmencie utworu służy pogłębieniu charakterystyki Hrabiego Uwaga. • *Jeśli w części a) zdający udzielił niepoprawnej odpowiedzi, to w części b) również otrzymuje 0 punktów.* • *Jeżeli zdający w części a) poda prawidłowo jedynie tytuł utworu i nie poda autora i w części b) napisze poprawne uzasadnienie wskazujące na znajomość lektury, otrzymuje 1 p.* *W przypadku błędu rzeczowego w części a) oraz/lub w części b) należy przyznać 0 p.*	0
6.	1 – sprzeczność (słowa a intencja mówiącego) 3 – wyolbrzymienie sytuacji i emocji mówiącego	1	0

Komunikacja – literatura – Internet

Lp.	**Odpowiedzi**	**punkty**	
		maks.	**cząstkowe**
7.	Np. – Czytelnik hipertekstu odnosi wrażenie, że jest to dzieło otwarte, czyli że nieustannie można je modyfikować. Takie myślenie niesie niebezpieczeństwo chęci ingerowania również w teksty zaliczane do kanonu literatury pięknej. – Hipertekst umożliwia czytelnikom dokonywanie zmian w dowolnych miejscach tekstu, co w konsekwencji może doprowadzić do zaprzestania dbałości o zachowanie	2 za poprawne sformułowanie dwóch argumentów	1 za poprawne sformułowanie jednego argumentu

	wyznaczników gatunkowych powstającego dzieła. *Dopuszczalne krótsze odpowiedzi np.* – niebezpieczeństwo ingerowania w teksty zaliczane do kanonu literatury pięknej; – dokonywanie zmian w dowolnych miejscach tekstu może doprowadzić do zaniku wyznaczników gatunkowych powstającego dzieła; – niebezpieczeństwo zatarcia granic pomiędzy autorem a czytelnikiem tekstu; – zagrożenie wymierania tradycyjnych gatunków literackich.		
8.	1. TAK 2. NIE 3. TAK	1 za właściwe udzielenie odpowiedzi	0
9.	Np. – Bogdan Zeler zastosował metaforę *wbijania drutów w kłębek wełny* w celu przybliżenia czytelnikowi struktury hipertekstu dzięki użyciu tradycyjnych skojarzeń i uswiadomieniu mu, jak bardzo struktura hipertekstu pozwala na swobodną modyfikację każdej jego warstwy. lub – Bogdan Zeler zastosował metaforę *wbijania drutów w kłębek wełny* w celu zainteresowania czytelnika strukturą hipertekstu i jego kreowaniem w procesie odbioru oraz uświadomienia mu, jak bardzo struktura hipertekstu pozwala na swobodną modyfikację każdej jego warstwy. lub – Bogdan Zeler zastosował metaforę *wbijania drutów w kłębek wełny* w celu zachęcenia czytelnika do uczestnictwa w tworzeniu hipertestu, bowiem dzięki niej odbiorca ma wyobrażenie o tym, w jaki sposób struktura hipertekstu pozwala na swobodną modyfikację każdej jego warstwy. lub – Metafora *wbijania drutów w kłębek wełny* ukazuje charakter czytania i tworzenia hipertekstu, aby uzmysłowić czytelnikowi, że struktura hipertekstu pozwala podczas tworzenia oraz odbioru na swobodną modyfikację każdej jego warstwy.	1	0
10.	Znaczenie sformułowania *odciskać piętno* na podstawie tekstu: Np. – wywierać wpływ lub – wpływać na kogoś w sposób trwały/wywierać	1 za zgodne z tekstem (akapitem 3) wyjaśnienie znaczenia sformułowania *odciskać piętno*	0

	wrażenie/oddziaływać *Dopuszczalna odpowiedź:* – współtworzyć tekst		
	Funkcja w tekście: Np. – podkreślenie wagi/znaczenia roli czytelnika hipertekstu jako jego modyfikatora	1 za wskazanie właściwej funkcji w tekście sformułowania *odciskać piętno*	0
11.	Np. Różnica między nawigacją w żeglarstwie a nawigowaniem w internecie po hipertekście polega na tym, że obiekt pływający porusza się zgodnie z wyznaczonym kursem, natomiast piszący/czytelnik/osoba ingerująca w hipertekst dowolnie przemieszcza się między tekstami bez wyznaczonego kierunku, celu pisania.	1 za udzielenie poprawnej odpowiedzi	0
12.	1. TAK 2. NIE 3. TAK	1 za właściwe udzielenie odpowiedzi	0

13. Streszczenie

Schemat punktowania
3 p. – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście; adekwatny poziom uogólnienia, streszczenie logicznie spójne, właściwa liczba słów.
2 p. – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście ALE zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia LUB logicznej spójności streszczenia.
1 p. – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście; ALE zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia ORAZ logicznej spójności streszczenia.
0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
W artykule *Literatura a internet* Bogdan Zeler podejmuje problem związków między literaturą a internetem. Wprowadzając rozróżnienie między „literaturą w internecie" a „literaturą internetu", autor wskazuje wyróżniki tej drugiej kategorii. Zalicza do nich hipertekstowy charakter dzieła, pozwalający na modelowanie odczytań oraz na zmianę tradycyjnych relacji komunikacyjnych między nadawcą i odbiorcą.

14.

Temat 1: **Czym może być dla człowieka prawda? Rozważ problem i uzasadnij swoje zdanie, odwołując się do fragmentu powieści oraz do wybranych tekstów kultury. Twoja praca powinna zawierać co najmniej 250 słów.**

Temat 2: **Zinterpretuj podany utwór. Postaw tezę interpretacyjną i ją uzasadnij. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.**

Temat 2 w arkuszach **A2 i A7: Czym dla człowieka mogą być książki? Rozważ problem i uzasadnij swoje zadanie, odwołując się do podanego fragmentu *Opowiadania Pirxa* Stanisława Lema oraz innych tekstów kultury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.**